

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40

E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

РІШЕННЯ

про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України (далі – ДРС) відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) розглянула проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо здійснення контролю за дотриманням перевізниками вимог законодавства та норм на автомобільному транспорті» (далі – проект Закону) разом з додатками, поданий листом Міністерства внутрішніх справ України (далі – МВС) від 10.11.2021 № 51450/1/12-2021.

За результатами проведеного аналізу проекту Закону та аналізу його регуляторного впливу (далі – АРВ) на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону, керуючись частиною четвертою статті 21 цього Закону, ДРС,

встановила:

проектом Закону передбачається наділення повноваженнями Національної поліції України щодо контролю за додержанням норм законодавства вантажними і пасажирськими перевізниками, налагодження дієвих механізмів здійснення габаритно-вагового контролю транспортних засобів.

Однак, проект регуляторного акта не може бути погоджений у запропонованій редакції та потребує доопрацювання з урахуванням наступних зауважень.

Проектом Закону пропонується внесення змін до норм деяких законів України, що регулюють питання контролю за додержанням норм законодавства вантажними і пасажирськими перевізниками, зокрема виявлення порушення габаритно-вагових параметрів транспортних засобів у русі та здійснення заходів з метою подальшого припинення таких порушень.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контроль) у сфері господарської діяльності» (далі - Закон про нагляд (контроль)) державний нагляд (контроль) – це діяльність уповноважених законом центральних органів виконавчої влади їх територіальних органів, державних колегіальних органів, органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування в межах повноважень, передбачених законом, щодо виявлення

30 0221031521 03001

АСУД "ДОК ПРОФ З"

РІШЕННЯ № 616 від 14.12.2021

Кучер Олексій Володимирович

КЕП Кучер Олексій Володимирович

58E2D9E7F900307B040000003BF53000408B8E00

РІШЕННЯ № 616 від 14.12.2021

та запобігання порушенням вимог законодавства суб'єктами господарювання та забезпечення інтересів суспільства, зокрема належної якості продукції, робіт та послуг, допустимого рівня небезпеки для населення, навколишнього природного середовища.

Проектом Закону також пропонується внесення змін до статті 6 Закону України «Про автомобільний транспорт», яка визначає систему органів державного регулювання та контролю. Зокрема, пропонується доповнити зазначену статтю 6 новими частинами такого змісту: «Національна поліція на автомобільних дорогах здійснює:

- габаритно-ваговий контроль транспортних засобів;
- контроль технічного та екологічного стану транспортних засобів;
- контроль за додержанням умов перевезень, визначених дозволом на перевезення на міжобласних автобусних маршрутах;
- контроль за здійсненням міжнародних перевезень пасажирів і вантажів автомобільним транспортом;
- контроль за виконанням перевізниками вимог міжнародних договорів України з питань міжнародних автомобільних перевезень;
- контроль за додержанням перевізниками вимог Європейської угоди щодо роботи екіпажів транспортних засобів, які виконують міжнародні автомобільні перевезення;
- контроль та нагляд за додержанням вимог нормативно-правових актів щодо забезпечення безпеки на автомобільному транспорті та правил перевезення небезпечних вантажів автомобільним транспортом;
- контроль внесення перевізниками-нерезидентами платежів за проїзд автомобільними дорогами України;
- перевірку транспортно-експедиційної документації на здійснення перевезень пасажирів і вантажів автомобільним транспортом;
- контроль наявності документів, визначених статтями 39, 48, 53, 57 цього Закону;
- інші повноваження, визначені законом.

Для здійснення повноважень, визначених цим Законом Національна поліція може використовувати спеціальне обладнання (спеціальні прилади)».

Отже, стаття 6 Закону України «Про автомобільний транспорт» доповнюється додатковими повноваженнями для Національної поліції (абзаци тридцять вісім – сорок дев'ять пункту 3 статті 6 проекту Закону).

Водночас, у діючій на сьогодні редакції частини десятої цієї ж статті 6 Закону України «Про автомобільний транспорт» містяться аналогічні повноваження, що належать Укртрансбезпеці.

Таким чином, у запропонованому проекту Закону вбачається факт наділення двох центральних органів виконавчої влади однаковими повноваженнями, що суперечить положенням абзацу дев'ятого статті 3 Закону про нагляд (контроль), відповідно до якого одним з основних принципів державного нагляду (контролю) є неприпустимість дублювання повноважень

органів державного нагляду (контролю) та неприпустимість здійснення заходів державного нагляду (контролю) різними органами державного нагляду (контролю) з одного й того самого питання, оскільки запропоновані в Законопроекті норми можуть призвести до надмірних перевірок суб'єктів господарювання як органами Національної поліції, так і органами Укртрансбезпеки.

Проектом Закону також передбачається частину першу статті 52-3 Закону України «Про дорожній рух» доповнити нормами у частині нових повноважень Національної поліції у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху належать стосовно видачі органами Національної поліції обов'язкових до виконання вимог (приписів) (абзац четвертий підпункту 3 пункту 1 проекту Закону).

При цьому варто зауважити, що відповідно до частини восьмої статті 7 Закону про нагляд (контроль) припис - обов'язкова для виконання у визначені строки письмова вимога посадової особи органу державного нагляду (контролю) суб'єкту господарювання щодо усунення порушень вимог законодавства. Припис не передбачає застосування санкцій щодо суб'єкта господарювання. Припис видається та підписується посадовою особою органу державного нагляду (контролю), яка здійснювала перевірку.

Також зазначаємо, що частиною дев'ятою статті 4 Закону про нагляд (контроль) невиконання приписів, розпоряджень та інших розпорядчих документів органу державного нагляду (контроль) тягне за собою застосування штрафних санкцій до суб'єкта господарювання згідно із законом. Невиконання приписів, розпоряджень та інших розпорядчих документів органу державного нагляду (контролю) тягне за собою застосування штрафних санкцій до суб'єкта господарювання згідно із законом.

Також, пунктом 4 статті 2 проекту Закону передбачається внесення змін до частини другої статті 2 Закону про нагляд (контроль), а саме пропонується слова «під час рейдових перевірок (перевірок на дорожі), що проводяться» замінити словами «який здійснюється». Тобто дія Закону про нагляд (контроль) не буде поширюватися на відносини із здійснення заходів державного нагляду (контролю) за дотриманням суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сфері автомобільного транспорту.

Тобто зазначені зміни свідчать про вихід функцій державного нагляду (контролю) за дотриманням суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сфері автомобільного транспорту з під дії Закону про нагляд (контроль).

Засадами державної регуляторної політики, визначеними Законом, встановлюється необхідність доведення регуляторним органом доцільності прийняття та впровадження в дію кожного окремого регуляторного акта.

При цьому, враховуючи вимоги статті 21 Закону, ДРС приймає рішення про погодження або про відмову у погодженні проектів регуляторних актів з урахуванням як самого проекту акта, так і супровідних до нього документів, визначених цим Законом, обов'язковим серед яких є, насамперед, АРВ.

Відповідно до статті 1 Закону АРВ – це документ, який містить обґрунтування необхідності державного регулювання шляхом прийняття регуляторного акта, аналіз впливу, який справлятиме регуляторний акт на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також обґрунтування відповідності проекту регуляторного акта принципам державної регуляторної політики. Натомість розробником проекту Закону АРВ підготовлений формально, без наявності всієї необхідної інформації, передбаченої Законом та Методикою проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 року № 308 (далі – Методика), що у свою чергу, не доводить відповідність проекту Закону принципам державної регуляторної політики.

У розділі I «Визначення проблеми» АРВ згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема навести дані у цифровому чи кількісному вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які вона справляє вплив, а також обґрунтувати, чому проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів та діючих регуляторних актів.

Натомість, розробник обмежився лише текстовим описом проблеми та не навів даних у числовій формі, які б обґрунтовували її наявність, масштаб та важливість.

При підготовці III розділу «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення визначених цілей» розробник проекту регуляторного акта повинен навести опис усіх можливих альтернативних способів досягнення встановлених цілей з короткою характеристикою переваг та недоліків кожного. У цьому розділі АРВ також необхідно визначити вид впливу регулювання на основні групи, тобто які вигоди отримають або які витрати понесуть держава, суб'єкти господарювання та громадяни.

Натомість розробник проекту регуляторного акта у таблиці «Оцінка впливу на сферу інтересів держави» та «Оцінка впливу на сферу інтересів громадян» чітко не аргументує причини відмови від застосування такої альтернативи як «збереження існуючого стану», що ставить під сумнів існування проблеми взагалі. Тобто збереження ситуації, яка існує на цей час, не матиме для держави та громадян жодних позитивних чи негативних наслідків. Проте на початку підготовки АРВ при визначенні проблеми, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, розробником було визначено основні групи, на які впливає ця проблема, серед яких наявна як держава, так і громадяни.

Крім того, на початку підготовки АРВ при визначенні проблеми, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, розробником було визначено основні групи, на які впливає ця проблема, серед яких наявні суб'єкти господарювання. Проте у таблиці «Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання» розробником не наведено жодних аналітичних даних та/або

розрахунків витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають внаслідок впровадження проекту Закону.

Вказані обставини унеможливають надання об'єктивної оцінки тому, наскільки обраний розробником спосіб державного регулювання відповідає проблемі, яка потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним та економічно доцільним для її вирішення.

Таким чином, у зв'язку з неналежним опрацюванням попереднього розділу АРВ, у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей, що є порушенням принципу ефективності, який полягає у забезпеченні досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

У V розділі «Механізм та заходи, що пропонуються для розв'язання проблеми» АРВ розробник проекту регуляторного акта повинен: 1) навести опис механізмів дії запропонованого регуляторного акта, які безпосередньо мають призвести до розв'язання вказаної у першому розділі АРВ проблеми; 2) описати організаційні заходи, які мають здійснити органи влади для впровадження цього регуляторного акта.

Однак, розробник проекту регуляторного акта обмежився формальним описом організаційних заходів замість того, щоб описати, яким чином будуть діяти норми регуляторного акта та що повинні зробити для цього органи влади.

У розділі VI АРВ «Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги» розробником не здійснені розрахунки витрат на виконання вимог регуляторного акта згідно з Додатками 2-3 до Методики, що не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів держави та суб'єктів господарювання, та чи є обраний спосіб регулювання оптимальним з позиції мінімізації витрат держави.

При підготовці VIII Розділу «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» наводиться перелік показників результативності відповідного регуляторного акта, які в подальшому стануть основою для відстеження результативності такого регуляторного акта. Саме за допомогою показників результативності можна визначити, чи досягає регуляторний акт мети, заради якої його було прийнято.

Проте в АРВ не зазначені додаткові показники результативності, яких повинно бути у кількості не менше трьох відповідно до вимог Методики.

За результатами розгляду положень проекту Закону та аналізу його регуляторного впливу, встановлено, що проект акта розроблено без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики, визначених статтею 4 Закону, зокрема доцільності, ефективності та збалансованості, статті 8 Закону у частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики.

Ураховуючи зазначене, керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити у погодженні проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо здійснення контролю за дотриманням перевізниками вимог законодавства та норм на автомобільному транспорті».

**Голова Державної
регуляторної служби України**

Олексій КУЧЕР

Марина МИРИК
239-76-08

Алла КІСЛОВА
239-76-25